

Totaalweigeraars: brief uit Nederland voor Boudewijn

22.02.83

(Van onze verslaggever)

BRUSSEL. — Een groepje Nederlanders heeft gistermiddag op het koninklijk paleis in Brussel een brief afgegeven, waarin Boudewijn gevraagd wordt tussenbeide te komen ten gunste van de totaalweigeraars Koen Nyssen en Dirk Torfs die tot 24 maanden gevangenis zijn veroordeeld. De rijkswacht, die een hoger aantal bezoekers verwachtte, had met zes overvalwagens positie gekozen in de buurt.

De negen Nederlandse aktievoerders, die deel uitmaakten van het Kollektief Rampenplan uit Sittard, geraakten niet verder dan het Koningsplein.

Daar werden ze tegengehouden door de rijkswacht en moesten hun papieren laten zien. Een «delegatie» van de groep, drie

man, mocht met de brief door. Verder dan het hekken van Boudewijns paleis kwamen ze echter niet. Daar werd de tekst in ontvangst genomen door een rijkswachter.

In de brief aan «zijne koninklijke hoogheid» wordt de motivatie van de totaalweigeraars Hyssen en Torfs uitgelegd. «Het Belgisch militair apparaat dient niet de belangen van het Belgische volk en de vrede. De vrede is er hun inzien, niet bij gebaat bewaakt te worden door kernwapens en een geldverblindend apparaat als het Belgisch leger. Legers beschermen eerder de belangen van de wapenfabrikanten en andere multinationals en helpen mee aan het opdrijven van de wapenwedloop», aldus de tekst.

De koning wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel om de gevangenisstraffen waartoe Nyssen en Torfs veroordeeld zijn, te laten uitzitten door vrijwilligers. Er hebben zich momenteel 504 sympatisanten uit Nederland,

Duitsland en ook België opgegeven, die elk één dag gevangenis willen overnemen, in ruil voor de vrijlating van de twee totaalweigeraars. Eén van hen, Dirk Torfs, is in Nederland aangehouden en heeft daar politiek asiel gevraagd. België eist zijn uitlevering.

Koen Nyssen komt vanmorgen om halftien voor het Hof van Kassatie te Brussel, dat zich moet uitspreken over de stelling van de verdediging dat de Krijgsraad en Militair Gerechtshof niet onpartijdig en onafhankelijk zijn, en dus onbevoegd om te oordelen bij totaalweigeren. **D.V.d.B.**

KASSATIE STELT TOTAALWEIGERAAR IN HET ONGELIJK

23.02.83

(Van onze verslaggever)

BRUSSEL. — Het Hof van Kassatie te Brussel is gisteren niet ingegaan op de argumentatie van totaalweigeraar Koen Nyssen, die in verbreking was gegaan tegen het vonnis van het militair gerechtshof dat hem twee jaar gevangenis heeft opgelegd wegens het weigeren van zowel legerdienst als vervangende burgerdienst. Nyssen, die al voor een primeur zorgde door zijn zaak voor het Hof van Kassatie te brengen, zal zich nu wenden tot het Europees Hof te Straatsburg.

Nyssen vecht de uitspraken van zowel Krijgsraad als militair gerechtshof (in beroep) aan, omdat volgens hem deze rechtbanken - hoofdzakelijk uit militairen samengesteld - niet onpartijdig en onafhankelijk kunnen oordelen. Een fair proces is dan ook niet mogelijk, aldus de totaalweigeraar. Deze motivatie werd ook aan het Hof van Kassatie duidelijk gemaakt. Volgens de advocaat-generaal blijkt echter uit geen enkel element dat de officieren zouden tekortgeschoten zijn inzake onpartijdigheid. Evenmin vond advocaat Liliane Versluys - die de verdediging van Nyssen waarneemt - gehoor met haar twee volgende stellingen: volgens Nyssen heeft de minister zich nog steeds niet uitgelaten over het al

dan niet ontvankelijk zijn van de brief die Nyssen aan Binnenlandse Zaken schreef om zijn gewetensbezwaar kenbaar te maken. De Raad voor Gewetensbezwaarden heeft zich dus nog niet kunnen uitspreken over al dan niet verlenen van het statuut. De beslissing van de provinciegouverneur - en dit is het derde argument - om Nyssen in te schrijven op de lijst van dienstweigeraars, is dus niet konform aan de wet.

Een vierde argument van Koen Nyssen heeft betrekking op de aard van het misdrijf. Volgens hem moet zijn daad gekwalificeerd worden als een politiek misdrijf, en is het aan een jury van burgers om in deze uitspraak te doen. Ook deze stelling werd afgewezen door het openbaar ministerie, dat van oordeel is dat Krijgsraad en militair gerechtshof bevoegd zijn om over politieke misdrijven uitspraak te doen. Het vijfde en laatste argument vond evenmin genade in de ogen van de vrouwelijke advocaat-generaal. Nyssen wijst nl. op de ongelijke behandeling van mannen inzake legerdienst. Vrouwen moeten immers geen leger- of burgerdienst doen. Waarom krijg ik dan die keuze niet?, aldus Nyssen.

Toen de zaak gesloten werd - het Hof moest zich nog beraden over het arrest - kwam het nog tot incidenten toen een toeschouwer luidkeels protesteerde tegen de houding van de advocaat-generaal, die niet op de argumentatie van Nyssen was ingegaan en zich erg op de vlakte hield. Rijkswachters in gevechtskledij kwamen tussenbeide en werkten het publiek buiten. Daarbij vielen enkele klappen. Twee jongeren werden opgepakt door de politie. Eén daarvan werd later door de rijkswacht meegevoerd. Rond het Justitiepaleis had de rijkswacht traditiegetrouw gemobiliseerd en was met 6 overvalwagens en 3 jeeps ter plaatse. De politie had met 2 combi's plaatsgevat aan het Poelaertplein.

Krant

Tijdens de zitting zelf was het even tot een incident gekomen, toen een sympatisant aan Koen Nyssen een exemplaar van «De Morgen» overhandigde, waarin melding werd gemaakt van de aktie die maandag door een groep Nederlanders aan het koninklijk paleis is gevoerd. Een rijkswachter scheurde de krant. Waarna de rechtbankvoorzitter aan de gendarmes opdracht gaf hun pupil in het midden te nemen. **(D.V.d.B.)**

VUB dient klacht in Pacifisten met rookbommen tegen Vreven

HLN 22.01.83

Zogenaamde pacifisten veroorzaakten donderdag een hoop herrie en veel schade in de Vrije Universiteit Brussel. Sympathisanten van totaalweigeraars (dit zijn lieden, die geen dienstplicht maar ook geen burgerdienst aanvaarden) smeten met rode verf, rookbommen en eieren tijdens een toespraak van minister van Landsverdediging Freddy Vreven. De kleding van een vijftigtal toehoorders werd besmeurd. De minister was gastspreker van de PVV-studenten van de VUB. De minister gaf een toelichting over de dienstplicht in het algemeen en niet, zoals rector Steenhaut nadien in een mededeling beweert, over «de verlenging van de dienstplicht tot 14 maanden». Landsverdediging ontkent overigens uitdrukkelijk aan een verlenging van de dienstplicht te denken. Er wordt alleen nagegaan of dienstplichtigen niet beter in België zouden blijven, terwijl Duitse kazernes zouden toekomen aan beroepssoldaten.

Rector Steenhaut veroordeelde het optreden van de gewelddadige pacifisten nadien scherp. In zijn mededeling verwijst hij, net als de PVV-studenten overigens, naar de

basisbeginselen van de vrije universiteit: zin voor openheid, dialoog, verdraagzaamheid en geweldloze discussie.

De rector kondigt nu «academische sancties» aan, mocht blijken dat de incidenten veroorzaakt werden door VUB-ingeschrevenen. Klacht tegen onbekenden werd ook ingediend.

De ordeverstoorers namen na hun wangedrag snel de vlucht. Politie en rijkswacht (die 50 meter verder gehuisvest zijn) kwamen niet ter plaatse.

Stok bleef veilig achter de deur

De academische overheid van de VUB verzet zich telkens weer tegen de aanwezigheid van ordehandhavers op het grondgebied van de campus. Sommige professoren en studenten zijn het met deze principiële houding niet eens. In het verleden is de (vorige) rector zelf al eens het slachtoffer geweest van deze «onschendbaarheid» van de campus, toen zijn eigen kantoor gedurende verscheidene dagen

door studenten bezet werd. Ook Steenhaut durft kennelijk geen beroep te doen op politie of rijkswacht, hoewel hij enkele maanden geleden nog de indruk had gewekt uitzonderingen op de regel te overwegen.

Ondervraagd over «politie op de campus» toen hij in september 1982 rector werd, zegde Steenhaut: «Een rector mag van die mogelijkheid niet afzien. Het moet echter een strategisch wapen blijven, een stok achter de deur. De tactische aanwending moet zeer omzichtig gebeuren. Politie op een campus is zowat als een atoombom bij de grootmachten. Ik acht het beroep op de politie eventueel noodzakelijk voor beperkte welomschreven opdrachten tegen beperkte groepen, die zich aan uitspattingen zouden te buiten gaan. Ik wil ook strenge maatregelen treffen tegen individuele uitspattingen, tegen het besmeuren van muren. Hiertegen zal ik niet aarzelen op te treden. Er zijn middelen die onaanvaardbaar zijn. Ook al kan ik vaak de motieven begrijpen, ik kan niet dulden, dat collectieve eigendommen beschadigd worden».

Bomaanslag tegen Frans konsulaat in Amsterdam

AMSTERDAM (ANP). — In het gebouw van het Franse konsulaat in Amsterdam heeft zich in de nacht van donderdag op vrijdag een bomexplosie voorgedaan. Er vielen geen doden of gewonden maar alle ruiten zijn gesprongen en ook de deur werd vernield. Volgens de politie heeft een getuige een auto snel zien wegrijden direct na de ontploffing. Verscheidene andere getuigen verklaarden dat ze twee harde knallen hebben gehoord.

In een telefoontje aan het Nederlands persbureau heeft een vrouw, die zei namens het Militant Autonomen Front (MAF) te spreken, donderdagmiddag de verantwoordelijkheid opgeëist voor de bomaanslag op het Franse konsulaat in Amsterdam. De Franse bewaening werd als reden opgegeven voor de aanslag. De vrouw zei dat er nog meer bomaanslagen zouden volgen. Het MAF heeft ook de verantwoordelijkheid opgeëist voor het in brand steken van een metroinstel vorige maand en voor de bomaanslag op het nationaal sekretariaat van de PvdA in Amsterdam op 30 juli vorig jaar. Diezelfde dag kwam er een bommelding binnen bij de dienst herhuisvesting in Amsterdam. Het gebouw werd ontruimd maar de melding bleek loos alarm te zijn. Volgens de politie was de melding echter ook afkomstig van het MAF.

Het koffertje dat gisteren voor het Amerikaans konsulaat aan het Museumplein was gevonden en waarin volgens een anonieme melding een bom zat, bleek na onderzoek slechts een bloempot met een vergaans muizenest en een pak vruchtensap te bevatten.